

שיעורי חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הרהרות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מחנכות

פרשת תזריע
שנת תשפ"ד

גליון
נ"ו

שיעורים אין חינוך

דאנערשטאג פרשת מקץ, שנת תשפ"ג

• שאלות ותשובות

קינדער נישט צו טשעפען, נישט וויי צו טון, דאס איז אַ זאך וואס מען דארף אריין לייגן אין קינדער.

יעצט צו די צוויי שאלות; 'ווי אזוי קען מען אריין לייגן אין קינדער נישט צו ווערן אויסער זיך ווען עס געשעט אנדערש ווי מען וויל?' און 'ווי אזוי קען מען אריינברענגען אין קינדער זיי זאלן זיך ליב האבן?' - די עצה איז, רעדן פון דעם נאכאמאל און נאכאמאל, און נאכאמאל.

שאלה ג'

א לערערין וואס איז ממונה אויסצולערנען די קינדער נייען פּרעגט: וואס קען איך טון אז יעדעס מאל ווען איך קום לערנען מיט די קינדער צו נייען, הייבן קינדער אן צו קרעכצן: "איך האב נישט קיין כח?"

תשובה:

ביי מיר איז נייען פון די וויכטיגסטע זאכן וואס מען דארף לערנען מיט מיידלעך, און ברוך השם אז אין די ירושלים'ער שולע האט מען שוין אויך אנגעהויבן אויסלערנען די קינדער צו שטריוון און נייען.

עס איז זייער זייער וויכטיג אז אַ אידישע פרוי זאל קענען נייען; ווייל מען טאר נישט גיין אנגעטון צעריסן, מען טאר נישט גיין מיט אַ לאך אין אַ קלייד, און געווענליך צערייסן זיך יעדן טאג טייץ פון די מיידלעך, וואס זאל מען טון? מען זאל עס אַוועק ווארפן! - מען קען דאך נישט לעבן מיט הַפְּקוּרוֹת, מען קען נישט יעדן טאג אַוועק ווארפן זאכן, אַפּילו אַ מענטש וואס האט געלט טאר אויך נישט צערייסן זיין געלט, מען דארף אַכטונג געבן אויף אידיש געלט, מען קען נישט גיין יעדן טאג קויפן נייע טייץ, אָבער אז מען קען נייען - איז עס אַ קלייניקייט, די מאמע נעמט אַ נאָדל מיט אַ פּאַדעם, און אין איין מינוט איז עס צוגענייט אַ מחיה.

אייבערשטער האט יעדן ליב! און מען מוז זיך אליינס ליב האבן!

אויב מען זעט חס וחסליה אז קינדער טוען איינעם וויי, מוז מען זיך אריינמישן דאס אפצושטעלן.

מיר האבן נאכנישט אין שטעטל קיין מנהל, מיר האבן זייער אַ גוטער 'במקום מנהל'; וואס הייסט אז איינער איז גוט צו אַרבעטן מיט קינדער? - אז ער געבט זייער אַכטונג אויף די קינדער זיי זאלן נישט ווערן געטשעפעט איינער פונעם צווייטן.

דער במקום מנהל דערציילט מיר אז ער איז געוואויר געווארן אז די קינדער האבן אַ שטיק אויפן באס, ווען אַ געוויסע משפחה קומט ארויף אויפן באס, הייבט מען אן צו שרייען: "עס איז נישטא קיין פלאץ צו זיצן!" קינדער וויל נישט אריין נעמען יענע משפחה אין זייער זיך, און ווען די באס שטעלט זיך אַפּ ביי די קומענדיגע הויז מאכט מען יא פּלאץ. ער האט געפּרעגט דעם עלטסטן קינד פון די משפחה: "עס איז אמת אז ווען דו קומסט ארויף אויפן באס טשעפען דיך אלע קינדער פון די באס?" ענטפערט ער: "יא, אָבער וועם גייט עס אָן? זאלן זיי שרייען 'עס איז יא דא פּלאץ' אָדער 'עס איז נישטא קיין פּלאץ', עס גייט מיד נישט אָן!" זאגט אים דער במקום מנהל: "עס קען זיין אז דו ווערסט נישט געטשעפעט פון דעם, אָבער דו מוזט דאס קומען דערציילן, ווייל איך מוז מחנה זיין מינע תלמידים אז מען זאל זיך נישט אזוי אויפּפירן!"

דאס הייסט אַ גוטער מלמד און אַ גוטער לערערין, איינער וואס טראכט גוט, ער ווייסט מען דארף אויסלערנען קינדער נישט צו טשעפען אָדער וויי טון אנדערע קינדער, אַפּילו עס גייט יענעם נישט אָן; עס האט נישט צוטון צי עס גייט זיך אָן אָדער עס גייט זיך נישט אָן, מען מוז אויסלערנען די

מיט'ן אייבערשטנס הילף זענען מיר ממשיך מיט'ן שיעור וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן פאר מחנכים, דאנערשטאג פרשת בשלח, שנת תשפ"ג לפרט קטן, אין וויליאמסבורג יע"א.

דער ראש ישיבה שליט"א האט פארגעליינט שאלות וואס מלמדים און לערערנס האבן אריין געשיקט.

אין קורצן: שאלה א' איז געווען: ווי אזוי קען מען אריין לייגן אין קינדער נישט צו ווערן אויסער זיך ווען עס געשעט אנדערש ווי מען וויל? שאלה ב' איז געווען: ווי אזוי קען מען אריינברענגען אין קינדער זיי זאלן זיך ליב האבן?

האט דער ראש ישיבה שליט"א ממשיך געווען: די גאנצע זאך פונעם 'בית פיגא' איז איין זאך, אריינצולייגן אין די קינדער אז עס איז נישטא וועם צו מקנא זיין, עס איז נישטא 'איין געלונגענע מיידל' וואס אלע קינדער דארפן איר נאכמאכן.

עס איז זייער אַ שלעכטע חינוך צו ווייזן אויף 'איין קינד' אז אלע זאלן אים דארפן נאכמאכן, אַוודאי קען מען אויסלויבן יעדן קינד, "וואו, דער קינד איז ספעציעל אויסגעצייכנט מיט נישט טשעפען אנדערע, און "דער קינד איז ספעציעל אויסגעצייכנט מיט'ן זיין צוזאמגענומען", און "דער קינד באדאנקט זיך אלץ, ער זאגט אלץ "שכח", אָבער נאר אַנצייגן אויף די רייכע קינד אז זי איז גאר ספעציעל, און אלע דארפן זיין אזוי ווי איר, דאס איז אַ הירוּס אין חינוך!

אויב געשעט אין אַ פּתּה אז אלע קינדער ווילן גיין אַנגעטון ווי איינעם, און אלע קינדער ווילן טראכטן ווי איינעם, דארף מען דאס אויסרייסן, און מען דארף אריינברענגען אין די קינדער 'אייבערשטער', מען דארף זיי ליכטיג מאכן, מען דארף זיי אויסלערנען אז דער אייבערשטער איז דא! און דער

שאלות ותשובות

לערנט גלייך דעם קלארן פסק הלכה. הלכות בשול דארף נישט זיין קיין שווערע זאך צו געדענקען פאר'ן גאנצן לעבן, מען לערנט זיי די הלכות פון א זופ, דער שעפ לעפל, די לאקשן, די בוינדלעך, און פון די טשאלנט, מען לערנט עס אויס חד וחלק, קלאר און שארף, און די קינדער שרייבן עס אראפ, אזוי וועלן זיי קענען היטן שבת.

דאס איז נאך וויכטיגער ווי נייען; דאס וויכטיגסטע לימוד פאר מיידלעך איז 'הלכות', הלכות שבת; הלכות בשול, הלכות פון קלויבן, הלכות פון מאכן א קניפ און עפענען א קניפ.

אסאך מאל זע איך שבת ווי מען ברענגט אריין פאר די בחורים א זאך אין א בעג, און די בחורים הייבן אן צו עפענען דעם קניפ, איך זאג זיי: "מען טאר נישט שבת עפענען א קניפ, רייס אויף די בעג!" די בחורים וואונדערן זיך: "וואס הייסט, מען מעג שבת רייסן?" - אז

מען לערנט נישט מיט קינדער הלכות שבת קען מען נישט די הלכות, מען ווייסט נישט אז עפענען א קניפ איז שבת אן עבירה, עס איז חלול שבת, און אויפרייסן א בעג מעג מען יא, אויב מען רייסט נישט לויט א מאס, און אויך נאר אויב מען דארף עפעס האבן, ווייל מען טאר נישט סתם אזוי זיך נעמען רייסן פאפיר, דערפאר, אויב מען דארף עפענען שבת א פעקל טעלערס, דארף מען אויפרייסן די בעג און נישט עפענען דעם קניפ.

המשך פונעם שיעור וועט קומען מיטן אייבערשטנס הילף קומענדיגע וואך

פאדעם און הייב זיך אן רוקן, הייב אן טון, מען זאגט פאר די קינד: "דו קענסט יא", און אויב א קינד רופט זיך אן: "איך וויל נישט", זאגט מען איר: "דא אין כחה טוט מען נישט וואס מען וויל, דא אין כחה טוט מען וואס די טיטשער זאגט, מען מוז נישט וועלן! אין לעבן טוט מען נישט וואס מען וויל, מען טוט וואס איז ריכטיג!"

הלואי והלואי זאלן אלע מאמעס אזוי מחנה זיין זייערע קינדער, א קינד באשליסט נישט וואס מען זאל טון, מען פרגעט נישט א קינד: "וואס ווילסטו? ווילסט אזוי? - זאל זיין אזוי, דו ווילסט עס נישט? - איז נישט..." אפילו נאך די חתונה פרגעט מען נאכאלץ די מאמע צי מען קען דאס קויפן אדער נישט! מען גייט נישט אנגעטון מיט וואס מען וויל, און מען עסט נישט וואס מען וויל, און מען טוט נישט וואס מען וויל, מען טוט וואס איז ריכטיג!

דאס הייסט א מחנה, מען לערנט אויס די קינדער צו טון וואס עס איז ריכטיג, און נישט וואס מען וויל.

שאלה ד':

א לערערין וואס לערנט 'הלכה' מיט קינדער פרגעט: וואס טוט מען אז די מיידלעך זאגן מיר 'וואס האב איך צו לערנען הלכות, איך פארגעס סיי ווי וואס מען לערנט?'

תשובה:

עס איז דא א וועג ווי אזוי מען לערנט מיט מיידלעך הלכות אז זיי זאלן עס נישט פארגעסן, די וועג איז מען זאל עס לערנען 'חד וחלק', קלאר און שארף! נישט ווי אזוי מען לערנט אין ושיבה אז מען הייבט אן פון די גמרא ביז מען קומט צו צו די הלכה, נאר מען

מען דארף דאס אויסלערנען פאר די קינדער, כדי זיי זאלן קענען צוויינען זייערע קליידער.

דערפאר, אויב די לערערין האט רחמנות אויף די קינדער, זאל זי פארלאנגען פון זיי דאס מערסטע וואס מען קען, זי זאל זאגן פאר די קינדער: "עס איז נישטא אזא זאך אז איך האב נישט קיין כח צו נייען, דו מוזט עס יעצט טון, נעם די נאדל, נעם די פאדעם און הייב אן נייען."

מען קען אבער נישט נעמען נאר איין וועג, פון זיין שטרענג, נאר קודם זאגט מען: "עס איז נישטא אזא זאך אז איך האב נישט קיין כח צו נייען, דו מוזט עס יעצט טון, נעם די נאדל, נעם די פאדעם און הייב אן נייען", און אויב עס ווערט שוין צו אנגעצויגן אין פתה, מאכט מען צוריק פרייליך, מען זאגט מיט א שמייל: "דו קענסט יא", ווייל מען קען דאך נישט מאכן עס זאל זיין נאר אנגעצויגן אין פתה.

איך קען נישט געבן פינקטליכע ווערטער וואס צו זאגן ווייל איך בין דאך נישט אין פתה, אבער איך קען זאגן וואס איך וואלט געטון, איך וואלט געווען זייער שטרענג, אבער ווען עס ווערט שוין צו אנגעצויגן וואלט איך געמאכט זייער לאכעדיג, געגעבן גוטע ווערטער, און נאכדעם צוריק שטרענג.

'נייען' איז א לימוד וואס מען מוז טון, עס איז נישט א זאך וואס מען דארף ניצן דאס פארשטאנד, ווי למשל 'רעכענען' וואס איינער פארשטייט יא און איינער פארשטייט נישט, איינעמ'ס קאפ איז אביסל שטייט און זי פארשטייט נישט די רעכענען, אבער נייען האט גארנישט מיט דעם, נעם די נאדל און

בריוון פון הינדן

פונעם ראש ושיבה שליט"א

אכטונג געבן אויף די קינדער אין די ערב פסח טעג

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת צו, ד' ניסן, שנת תשפ"ג לפרט קטן לכתוב ... גרו יאיר

היט זיך פון מחלקת און פון פיינט האבן א צווייטן איד. מוהרא"ש זאגט, ווילאנג א מענטש האט אין זיך א פיינטשאפט צו א צווייטן איד - איז א סימן אז ער איז נאך גארנישט מקורב צום רבי'ן. נאך זאגט מוהרא"ש, ווען איינער פאלט אראפ רחמנא לצלן אין די איסור פון עסן נבלות וטרפות, אויב עסט ער א פזית חזיר איז ער עובר אויף

מיט איינקויפן, רוף זיי ווען דו מאכסט זיין קאר וכו'; זיי זאלן זיין באשעפטיגט מיט גוטע זאכן און זיך נישט דרייען פריי אן קיין השגחה. קינדער וואקסן נישט פון זיך אליינס, וויפיל מען אינגוועסטירט אין זיי און וויפיל מען בעט דעם אייבערשטן - איז מען זוכה צו שיינע ערליכע דורות.

זיי זיך נישט מבליבל פון קיינעם, הער אויף מיט דייע דמיונות; קיינער קוקט נישט אויף דיר, קיינער טראכט נישט פון דיר; יעדער האט זיין פעקל צרות, א שאד צו דמיונען פון דעם און נענעם. קום אין שול דאווענען די דריי תפלות און לערן דייע שיעורים קבועים אין

מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה ואגדה. די וואך ענדיגן מיר מסכת נזיר בבבלי, און מסכת דמאי פון ירושלמי; זיי דו אויף פון די וואס לערנען יעדן טאג. לערן און פארשטיין, לערן פארן אייבערשטן'ס וועגן.

מיטן אייבערשטן'ס הילף וועל איך זיין יום טוב פסח אין שטעטל, און מיטן אייבערשטן'ס הילף וועל איך פארן זונטאג נאך פסח פאר צוויי טעג קיין פוילן אויס'פועלן י'שועות.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן שוין זוכה זיין צו (פסחים קטז): "ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"; און צו (מיקה ז, טו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אמן.

...

(עצתו אמונה חג הפסח תשפ"ג)

די גרויסע חשיבות פון די ארבעט פון די אידישע פרויען

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת פרשת שמני-פרה, מברכים החודש, כ"ב אדר ב', שנת תשע"ט לפרט קטן

יעצט ווען מיר קומען שוין נענטער און נענטער צום יום טוב פסח און עס הייבט זיך אן די ארבעט פאר אידישע פרויען צו רייניגן אויף פסח; כאטשיג פון איין זייט איז אביסל שווער צו רייניגן לכבוד פסח אבער וויסן זאלט איר אז אין הימל זעט מען יעדע וואך וואס מען טוט דא בזה העולם; יעדע ריר, יעדע בייג און יעדע שווערע אטעם וואס די פרויען טוען לכבוד פסח. אזוי ווי דער הייליגער בעל קדושת לוי - דער בארדיטשובער רב זכותו יגן עלינו האט געזאגט, אז פון די ארבעט פון די פרויען וואס מאכן פסח'דיג; פון זייער קראצן, רייבן און פשרן ווערן באשאפן מלאכים, די זעלבע מלאכים וואס ווערן באשאפן ראש השנה ווען מען בלאזט שופר. דערפאר זאלט איר זיך זייער פרייען אז איר זענט באשעפטיגט מיט אזא הייליגע ארבעט. עס איז טאקע שווער יעצט פאר פסח מיט די גאנצע ווירטשאפט וואס ליגט אויף אייך, אבער פון הימל קוקט מען זיך צו די ארבעט וואס די פרויען ארבעטן און בזכות נשים צדקניות וועלן מיר אויסגעלייזט ווערן פון דעם ביטערן גלות. אמאל איז א פרוי געקומען צום הייליגן

מוהרא"ש דערציילט, ער האט געזען איינעם פון אנשי שלומינו ווי ער גייט יעדן טאג מיט זיין זון ביים ארון קודש און שטייט דארט אפאר מינוט, האט ער אים געפרעגט: "וואס טוסטו דא?" זאגט ער: "איך לערן אויס מיין קינד צו רעדן צום אייבערשטן." (ווי עס זעט מיר אויס איז די מעשה געווען ביי מוהרא"ש אליינס).

בנוגע אנוועקפארן; פסח איז א יום טוב וואס מען איז אין שטוב, מען מישט זיך נישט מיט קיינעם, מען גייט נישט צו קיינעם. פסח איז מען אדער ביי זיך אין שטוב אדער ביי די עלטערן.

איך זאג זיך זייער, איך דארף העלפן מיט די הקנות אריינצוברענגען דעם יום טוב.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן שוין זוכה זיין צו (פסחים קטז): "ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"; און צו (מיקה ז, טו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אמן.

...

(עצתו אמונה חג הפסח תשפ"ג)

מיר זענען מקפיד צו כשרן דיקא ווען די קינדער זענען אין שטוב

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת אחרי א', י' ניסן, שנת תשפ"ב לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

ביי מיר אין שטוב ווילן מיר שוין כשרן, מיר ווילן שוין אנהויבן קאכן פאר יום טוב, דאך וועלן מיר ווארטן צו כשרן ביז די קינדער קומען אהיים פון חדר. מיר זענען מקפיד צו כשרן דיקא ווען די קינדער זענען אין שטוב, זיי זאלן זען ווי מען גיסט די הייסע בריעדלעך וואסער, ווי עס טוט זיך און ווי עס גיסט זיך... זיי זאלן זען ווי אזוי מען גרייט אן א יום טוב, ווי אזוי מען ברענגט אריין דעם פסח.

חינוך איז פון די הייליגסטע זאכן ביי אידישע קינדער; וואס קינדער זעען אין זייערע יונגע יארן - דאס בלייבט זיי, מיט דעם וואקסן זיי אויף. רבי נתן האט געזאגט: "ביי מיר איז חינוך אזא גרויסע עבודה - אזוי ווי די עבודה פון זאגן תיקון חצות"; רבי נתן פלעגט אויפבלייבן צו מחנה זיין די קינדער, אפילו ער האט זיך געוואלט לייגן שלאפן פרי

סטייפלער גאון זכרוננו לברכה און אים אנגעפרעגט אז זי מוטשעט זיך מיט קינדער וכו' ווייל זי האט נישט קיין כח, האט דער סטייפלער גאון איר געזאגט: "יעדער מענטש שרייבט מען אפ ראש השנה וויפיל כח ער וועט האבן און וויפיל ער זאל זיך מוטשען וכו', אויב מען דריידט זיך ארויס פון די ארבעט פון קינדער וכו' מיינט נישט אז מען דריידט זיך ארויס פון די פלאג, דעמאלט קומט אנדערע פלאג"; דאס זעלבע זאג איך אייך, די וואס דרייען זיך ארויס פון פסח'דיג מאכן מיינט נישט אז זיי דרייען זיך ארויס פון ארבעטן, ווייל עס קומט אנדערע שווערע ארבעט. דעריבער זאלט איר זיך פרייען אז אייער פלאג, ארבעט און מי גייט אריין אין מצוות און אין גוטע זאכן. אין אנגרייטן פאר יום טוב און אין זיך באשעפטיגן מיט קינדער. ווען עס איז אייך גאר ביטער זאגט ארויס שטילערהייט א ווארט פון מויל; זאגט: "טאטע, געב מיר כח", וועט אייך גלייך גרינגער ווערן. א פרייליכן שבת.

...

(עצתו אמונה פרשת מצורע תשע"ט)

נעם מיט די קינדער צו די פסח הקנות, לאז זיי נישט אויף הפקר

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת צו, ז' ניסן, שנת תשפ"ג לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

נעם זיינע קינדער מיט דיר, לאז זיי נישט אויף הפקר, נעם זיי מיט דיר באקן מצות, שעפן מים שלנו און אנדערע הקנות. עס איז וויכטיג אז די קינדער זאלן זיין פארנומען מיט די פסח הקנות, זיי זאלן אלעס מיטהאלטן. זיינע געלט זאכן וכו' - דארפן זיי נישט מיטהאלטן, און ווען דו גייסט נעמען די קאר פונעם דילער - איז נישט וויכטיג זיי זאלן מיטגיין, אבער ביי מצות און די הקנות פאר מצות - זאלסטו זיי אלץ מיטנעמען מיט דיר. אזוי אויך ווען דו גייסט צום דיין פארקויפן די חמץ - גיי מיט דיין זון, און ווען דו גייסט שעפן מים שלנו - נעם מיט דיין זון, און ביים באקן מצות. אויך ביים פסח מאכן שפאן-אן די קינדער זיי זאלן אויפנוואקסן מיט די הקנות פאר מצות.

צו קענען אויפשטיין חצות.
זיי בודק-חמץ דיין טעלעפאן; מען דארף
דאס פשר'ן, עס זאל זיין פשר, עס זאל נישט
זיין קיין עבירות אין דעם.
א פשר'ן פרייליכן יום טוב.

(עצתו אמונה חג הפסח תשפ"ב)

ארייננעמען די קינדער ביים טון מצות; הכרת הטוב איז די שענסטע מדה

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת אחרי א'
י"ג ניסן, שנת תשע"ט לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר.

היינט נאכט איז מען בודק חמץ. על פי
הלכה טאר מען גארנישט טון פון ווען עס
ווערט נאכט; מען טאר נישט לערנען און
מען טאר נישט עסן פאר מען איז בודק
חמץ. זאלסט אויסרעכענען צו זיין צייטליך
אין שטוב כדי דו זאלסט קענען מקיים זיין
די מצוה פון בודק חמץ זיין, בפרט אז דו
האסט קינדער דארפסטו אהיים גיין בודק
חמץ זיין מיט זיי, זיי זאלן זען ווי אזוי דו
ביסט בודק חמץ.

בכלל זאלסטו וויסן אז יעדע זאך וואס
מען טוט מיט די קינדער, מען נעמט זיי
אריין אין דעם, זיי האלטן מיט די חכמות און
צוגרייטונגען צו די מצוה, גייט זיי אריין אין
די ביינער און ווען זיי וועלן עלטער ווערן
וועלן זיי אויף טון אלע מצוות. טראכט נישט
אז דו האסט צייט זיי צו מחנך זיין שפעטער
ווען זיי ווערן עלטער, נאר יעצט ווען זיי
זענען יונג, ווען זיי ווילן נאך מיט האלטן -
איז די צייט זיי צו מחנך זיין.

אז דו גייסט פארקויפן די חמץ ביים דיין
זאלסטו גיין צום דיין וועם דו ניצט א גאנץ
יאר און פארגעס נישט אים צו געבן עפעס
לכבוד יום טוב; מענטשן כאפן נישט אז א
דיין ארבעט ביטער שווער א גאנץ יאר שלא
על מנס לקבל פרס. ער ווערט געשטערט אין

גאנץ יאר דיינע שאלות און אים געבן עפעס
לכבוד יום טוב.

אויף א גאנץ יאר זאלסטו רעדן צו אים און
פון אים מיט דעם פולסטן דרך ארץ; חכמינו
זכרונם לברכה זאגן (שבת כג.): רבא זאגט:
"דרחמים רבנן הוי לה בנין רבנן", ווער עס
האט ליב תלמידי חכמים וועט זוכה זיין צו
קינדער תלמידי חכמים, "דמוקיר רבנן הוי
לה חתנותא רבנן", און ווער עס איז מכבד
תלמידי חכמים וועט זוכה זיין צו האבן
איינעמער תלמידי חכמים, ווייל אז דער
מענטש האלט פון א תלמיד חכם און ער
רעדט שייין פון תלמידי חכמים וועלן זיינע
קינדער וועלן זיין תלמידי חכמים און די
טעכטער וועלן אויף וועלן מענער תלמידי
חכמים, אבער אז די קינדער הערן טאג און
נאכט חזק מאכן פון אלע תלמידי חכמים,
וואס קען מען נאך ערווארטן זיי זאלן
אויסוואקסן...

נעם מיט דיין בחור ... גרו יאיר ווען דו
גייסט פארקויפן די חמץ; זאל ער זען ווי
מען בייגט אים דעם קאפ און מען פרגעט
דעם דיין ווי אזוי זיך צו פירן, וועט ער אויף
גיין נאך די חתונה פרגען זיינע שאלות וכו'.
אויף וועל קיינמאל נישט פארגעסן ווען איך
בין געווען א קינד און מיין טאטע האט מיר
מיט גענומען ווען ער איז געגאנגען פרגען
זיינע שאלות דעם דעברעצינער רב זכרונם
לברכה, אזוי איז מיר געבליבן אין זפרון
דעם גרויסן גאון פון אלץ קינד.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן
זוכה זיין צו (פסחים טז): "ונאכל שם מן
הזבחים ומן הפסחים"; און צו (מילה ז, טו):
"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות",
אמן.

א פרייליכן יום טוב.

...

(עצתו אמונה חג הפסח תשע"ט)

אלע זיינע צייטן וכו'; יעדער טראכט: 'איך
האב א וויכטיגע שאלה, איך מוז שטערן
דעם דיין אינמיטן עסן, איך מוז אויפדעקן
דעם דיין אינמיטן שלאפן וכו', אלע
ווילן נאר איין מינוט. איך געדענק אלץ
קינד ביי מיין טאטע שליט"א פלעגט מען
קומען א גאנצן טאג צו אים פרגען שאלות;
ער פלעגט אהיים קומען און אנגעהויבן
עסן נאכטמאל, יעדע פאר מינוט האט מען
געקלאפט אין טיר: "דער דיין איז דא?"
מיין טאטע איז ארויס רעדן מיט יענעם, און
אזוי ווי ער האט אנגעהויבן נאכאמאל עסן
קלאפט נאך איינער: "דער דיין איז דא?" און
אזוי איז געווען ביי יעדע שבת דיגע סעודה,
שטענדיג זענען מענטשן געקומען פרגען
זייערע שאלות. אויב האט מען געענטפערט
אז דער דיין קען נישט צוקומען, האט יענער
זיך געבעטן: "עס איז א וויכטיגע שאלה,
א פקוח נפש שאלה", ווען דער דיין הערט
דאס קען ער נישט זיין שלעכט, גייט ער
נאכאמאל ארויס רעדן. דערפאר איז זייער
וויכטיג זיך צו באדאנקען און ארויס ווייזן
הכרת הטוב.

אויף ווען דו גייסט צו דיינע עלטערן אדער
צו דיין ווייב'ס עלטערן זאלסטו זיך שטענדיג
באדאנקען, דאס איז די שענסטע מדה. איך
זאג שטענדיג פאר די איינגעשטעלטע
אינעם מוסד: "ווען עלטערן זענען ענק
מבזה, זאל עס ענק נישט וויי טון ווייל דאס
איז זייער פראבלעם, און ווען מען באדאנקט
ענק האט דאס אויף נישט מיט ענק, ווייל
דאס ווייזט אז די עלטערן זענען וואוילע
זיסע מענטשן"; בעט דעם אייבערשטן אז
דו זאלסט שטענדיג לעבן מיט הכרת הטוב
וועסטו זוכה זיין צו האבן גוטס.

הכרת הטוב איז די שענסטע מדה וואס
איז דא; ווען א מענטש איז מכיר טובה פאר
איינער וואס איז ארויס פון זיין וועג אים צו
העלפן איז א סימן אז ער איז אן איידעלער
מענטש. דעריבער זאלסטו פארקויפן דיין
חמץ ביי דעם דיין וואס פסק'נט דיר א

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (פרוייען) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעסעפיס; און נאך
845-351-9060 / 212-444-9169
ארץ ישראל / 0797040069 / ענגלאנד / 03303502363 / קאנאדא / 438-320-9090
חיזוק יומי אימעיל / chizikyomi@gmail.com / טעלעפאן מעדיזשינג 347-630-2876

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה און נאך
212-444-9191 / 845-351-0910
ארץ ישראל / 0797040066 / ענגלאנד / 03303502361 / קאנאדא / 4383008080
בעלגיע / 3235003461 / ארגענטינע / 11552354370